

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felélős szerkesztő:
Dr. Jovánovits József.

Főmunkatárs:
Dr. Kiss Dezső.

Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Programmunk.

Irta: **dr. KISS DEZSŐ.**

Mindannyian nagyon jól tudják, hogy a nemzet és a koronás király között miért kellett a kibékülésnek megtörténie.

Nagyon jól tudják, hogy ha az egymást felemésztő erőknek ádáz küzdelme még tovább tart, úgy még több sebből vérezve, elgyengülve léphet a nemzet az alkotmányos akció küszöbére.

Hiszen szorongva, mély hazafiui aggodalommal eltelve tehetetlenül álltunk a hazánk egét borító sötét fellegek előtt.

Hit és remény nélkül ballagtunk Nirvána partjain, a nem lét örvényének szirtjein.

A virágos kertből vészanya: A törvénytárból bünkamara vált.

A magyar intelligencia gerince, a megyék hazafias tisztí serege megöngnyedve, földönfutóvá téve.

A nemzet szervezete annyira megmételvezve, a politikai immoralitásnak a mértéke annyira sülyedve, hogy a magyar haza ellen irányzott minden merényletnek magyarok lehettek a szerzői s eszközei.

Pusztulóban volt minden. Az ország sok erkölcsi kincse, sok java ment veszendőbe. A törvénytisztelet, a jogrendbe vetett bizalom, az állam tekintélye, az ország pénzügye, az ország hitelé, szervezettsége, fejlődése, hatalmi állása — kockán volt. A társadalmi rendet pedig osztályharcok dulták.

A veszélyeztetett alkotmány helyreállításának szüksége, a koronás király és nemzeti érzületek között felmerült ellentéteknek a kiegyenlítése, a megzavart közállapotoknak a rendes mederbe terelése indította a különböző pártokat arra, hogy félretéve az eltérő politikai nézeteket, de természetesen fentartva az elvi álláspontot, együttes munkára egyesüljenek, hogy együttesen állítsák helyre az alkotmányos rendet és biztossítsák az alkotmánynak és fejlődésnek jövőjét.

Ennek a politikai szükségességnek elodázhatatlan előtérbe nyomulása nyert kifejezést a különböző pártok

vezérférfaiból alakult kormány megalkításában.

És a vezérférfaik nagy szolgálatot tettek a nemzetnek, hogy a normális viszonyok helyreállítását lehetővé tették, hogy a régi rend Hydra fejét leütve, a békés állapotok áldásos munkájának vezetését elfogadták, a nemzeti politika szövirágait gyümölcsesé érlelni, a nemzeti lelkesedés áradatait a munka malmára hajtani vállalkoztak.

És az ujjászületés korának a szavát ez a vármegye és Zombor sz. kir. város közönsége is megértette.

Bebizonyította ez a kerület, hogy van saját akarata, tudja érvényesíteni jogát, hivatkozhatik emberi és polgári nagykorságára.

Jelképezte ezzel a kerület, hogy harcosává szegődik azoknak a vezéreknek, akik a nagy nemzeti műt befejezni, az előttük álló nagy nemzeti törekvések megvalósítását előkészíteni, az áldásos alkotásoknak oly alapkövét igyekezzenek letenni, amely alapozásokat ne lehessen többé feladni, bármilyen áradatok támadnának a bizonytalan jövőben, hanem hogy ezeken biztos kézzel lehessen fölépíteni egy gazdag, egy virágzó Magyarországot otthonát.

Társnak szegődött az átmeneti jelleggel bíró koalíciós kormány által bizonyos megállapított feladatok teljesítésében és az ezekkel elvállalt reformoknak törhetetlen szilárdsággal való keresztülvitelében.

Mert nagyon jól tudta, hogy mi van e nemzeti kormány tarsolyájában.

Tudta jól, hogy egy átmeneti korszaknak a betetőzésére úgy vállalkoztak, hogy a nemzetet egy jobb jövő felé irányzott törekvéseik folyamán bevezessék a végleges béke áldásaiba.

Tudta jól a zombori függetlenségi párt, hogy habár a katonai kérdésekben az agg király személyes érzékenységére való tekintettel szájkosarat kaptunk is, ha a nemzet jogos követeléseit a hadsereg vonatkozólag nem is hozták magukkal a nemzet számára, de a függetlenségi párt nem is mondott le ezen jogos követeléseknek érvényesítéséről. Nem mondott le arról a reménységről, hogy alkot-

mányos befolyásuknak erejével meggyőzhetik a királyt, hogy a nemzeti követeléseknek teljesítése sem a hadsereg harc képességét, sem a védelmi erőt nem csökkentheti, sőt az annyira hangoztatott nagyhatalmi állás szempontjából ez szükséges is. Mert ott, ahol a legkisebb nyngtalanító szellőre kétségessé van téve a rendes ujonlétszám megszavazása, ott, ahol a költségek fedezése tekintetében a kvóta törvényszerű megállapításában az alkotmányos faktorok működése minden pillanatban fenakad, ott modern véderőről szó sem lehet, nemesak az állam nagyhatalmi állása, de külső biztonsága sem lehet biztosítva. A kényszer vaslogikája, a nemzet ősi alkotmánya, évszázados gravamenes politikában lekötött erejének felszabadulása fogják képessé tenni őt, hogy belső létének szilárd alapjait megvetve, mint egy egységes erős magyar nemzeti állam illeszkedhessen be az európai koncertbe.

Tudta ez a kerület, hogy a gazdasági kérdésekben láncra vert kezünket teljesen nem szabadították fel. De tudta azt is, hogy amikor a gazdasági önállóságnak és a vámterületi elkülönítésnek az alapjára helyezkedett, akkor igen fontos és mélyreható nagy kormányzati programnak végrehajtására vállalkozott. Akkor megakarja alkotni és teremteni azokat az alapokat, amelyek minden rázkódttatás nélkül a legközelebbi jövőben, amikor a kereskedelmi szerződések kényszere többé minket nem korlátoz, lehetővé fog válni a teljes és végleges magyar önálló külön vámterület megalkotása.

A kormánynak abban a tényében azonban, hogy bár az osztrák vámtarifával azonos, de mégis külön magyar autonom vámtarifa lett törvénybe iktatva, benne rejlik azon jövődönnek magva, hogy Magyarország ezentul külföldi szerződéseit külön és önállólag fogja megkötni.

A jogi alapokon fentartott külön vámterületről a tényleges önálló vámterület állapotjába való kerülésnek vannak azonban előzetes feltételei. Ilyenek: a valutának rendezése, a készpénzfizetéseknek azonnali felvé-

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestődjé és kémiai tisztító intézete Zomborban.

282-50-26

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

tele és az önálló jegybank létesítésének előkészítése: hogy a hitelviszonyoknak esetleges megrázkódtatása ne lehessen akadály a külön és önálló vámterület életbeléptetésének.

Tehát az a helyzet, amely a kormány megalakulásával kezdődött, a nemzet fejlődésének egy stációja. Annak a közdelemnek egy-egy étapeja ez, amelyet a nemzet 400 év óta folytat függetlenségeért és önállóságáért, a gyarmati helyzetéből való kibontakozásáért. Azért a politikai helyzetnek kiinduló és egyszersmind domináló pontja az Ausztriával való viszonyunk kérdése. S tévednek, akik azt hiszik, hogy ez a nagy harc csak ideig-óráig is pihenhet. Nem fegyverszünet ez, hanem egy igazában csak most kezdődő hadjárat első fegyverténye.

És a függetlenségi párt, amelynek kormányképességét maga a fejedelem is elismerte s mely a magyar államiság eszméjének legtisztább és legerősebb kifejezése, ellenállhatatlan erővel tör előre. De minél nagyobb ez az erő, annál nagyobb a pártnak kötelessége a mérsékletre, a körültekintésre és a helyzet követelményeinek hazafias mérlegelésére. Ismerni kell a nemzeti fejlődés követelményeit és szükségszerű egymásutánját. A felszabadult magyar nemzeti eszmének meg kell találnia eslekvősége kiindulási pontját. Be kell mindenkinek látnia, hogy semmit sem lehet a végén kezdeni, hogy a nemzeti önállóság és nemzeti függetlenség teljessége pusztán sérelmi szónoklatokkal, chartákra, peragrafusokra való hivatkozással el nem érhető, hanem csak a diadalmas nemzeti erő vívhatja ki azokat esetleg charták és paragrafusok nélkül is.

Egyáltalában nemzeti létünk nagy függő kérdései mesterségesen, számítani föladványok módjára meg nem oldhatók: kedvező megoldásuk csak a nemzeti erő és nemzeti munka természetes eredménye gyanánt képzelhető el.

Mert az a nagy erő, amely a függetlenségi pártban rejlik, mint alkotó erő áldást hozhat, de ha esetleg nem helyes percben, módon és irányban alkalmaztatnák, ahelyett, hogy alkotna tödvöset és nagyot, rombolhatna és veszélyeztetné az ország biztos fejlődését.

Ehhez azonban a zombori függetlenségi párt segédkezet sohasem fog nyújtani. Amiképpen az egész nemzet, úgy közöttük a zombori függetlenségi párt megbízhat azon hazafias és körültekintő vezéreiben, akik felismerik és megértik a nemzet érdekeit, eszméit és irányzatát. Akik miként a sik tengeren a hajós célja felé haladva, nemesak az iránytűre figyelnek, hanem a zátonyokat, szirteket, hydrographikus viszonyokat is számba ve-

szik, hogy irányuk helyessége mellett a nemzet célt érjen, sorsa végzetessé ne váljon.

Tudta a zombori függetlenségi párt, hogy külpolitikai kérdésekben békót tettek a lábunkra, de a 48-as programnak e tekintetbeni teljes megvalósítását jelenben az ország helyzete sem bírná meg, ha annak egyéb akadályai nem is lennének.

Tudta azt is, hogy a bünösök megbüntetésében lekötötték a szavunkat.

De hiszen a mult sötét árnyai már nem ölelkeznek a jövő sugarival. Az elvonulás megtörtént, a mult megbízhatatlan elemei elvonultak az örök homályba. A nemzet az örök feledés, az örök megvetés mocsarába dobta mindama vészalakokat, akik fojtogatták a magyart.

A kormány jogetikai és politikai erkölcsi szempontból pedig ébren örködik a fölött, hogy ne támadjon még egyszer föl az a párt, amely november 18-ának keserű emlékeivel magával viszi azt a történelmi tény, hogy kezet emelt az erőszak csinyje Magyarország alkotmánya egyik biztosítékának, a házszabályokban rejlő szólásszabadságnak eltiprására.

Ezzel tartozik a kormány minden gyűlölet nélkül önmagának és az egész nemzetnek.

De egyéb tekintetben visszakapta a nemzet alkotmányát.

Megadatott a lehetősége annak, hogy a nemzet erősödhet magyar nemzeti irányban az államélet más terén.

Garanciáját vettük a jog, törvény, igazság eszméjének diadaláért szenvedett, ennek a csatáin vérzett régi kipróbált férfiak kormányra jutásában, hogy ez az önfeláldozó hazafiságot, a törvényeinkhez való tántoríthatatlan ragaszkodást, hűséget, az alkotmányosságnak tiszteletét, a politikai jogok gyakorlásának tisztaságát és annak biztosítását azzal az eréllyel és határozottsággal fogja a nemzet tudatába, érzületébe, minden eslekvésébe és megnyilatkozásába belevinni, amelyet annak, mint a nemzet sarkalatos létérdekének megóvása és istápolása megkövetel.

És a kormány politikai törekvése irányának, kormányzati munkájának a tartalmát a választói jog reformja is képezi. Hogy az alkotmány sáncaiba a politika határai közé belevonassék minden tényező, a modern demokracizmus minden követelményeinek megoldása s a magyar állami eszme sértetlensége mellett. És reményelhető, hogy az általános választói jog, amely a nemzeti szellem hatalmas ébredésével esett egybe, tűzébe ép úgy fogja megolvasztani az alkotmány sáncaiba felveendő új tömeget, mint ahogy az 1848-ban történt.

De életeéljával és létföltételével a néprétegek érdekeinek, jogainak,

társadalmi és gazdasági törekvéseinek céltudatos ápolását is kitűzte. A munkások minden oly törekvéseinek támogatását, amely kulturális és gazdasági helyzetük javítására, társadalmi előmenetelünk biztosítására szolgál és amely a közérdeket nem sérti.

Mert hiszen minden kissé politikailag érett elme tudja, hogy a szakavatott, önértetes és kielégítő helyzetben levő munkásosztály végtelenül értékes tényezője a nemzeti, sőt társadalmi életnek. Erőt és tartalmat tud abba önteni, de egyúttal a haladásnak és fejlődésnek megbízható támasza.

De erős nemzeti tartalommal van megtöltve kulturális reszortunk is. A függetlenségi miniszter tanubizonyosságát adta annak, hogy opportunusnak ismeri az 1844. évi II. t. c.-ben lefektetett elvek érvényesítését. A nemzeti élet a nemzeti egységet összeforrasztó egyik erős, hatalmas tényezőt a nemzeti kulturát viszi előre nagyobb lépésekkel. Azt a kulturát, amely nem erőszakkal akarja elfojtani a nem magyar ajku polgártársaink faji egyéniségét és hazafias kulturális törekvését, hanem intenzív lüktető ereje által akar magához vonzani mindenkit, aki ennek az országnak a polgára és az értelemnek hazafisága által akarja megerősíteni a szívet.

Nemzeti jelleg vonul keresztül kormányzati működésünk egész területén, nemzeti szellemmel törekse- nek betölteni minden intézményt Alfától-Omegáig.

És viszont nem Grachus köpenybe burkolt Appiusként a tömeg tetszését keresve kérkednék az alkotmánybiztosítékaival, hanem az alkotmánytalan korszak nagy és nevezetes tanulságait felakarják használni s be akarják tömni azokat a réseket, amelyen csak a közelmultban is a gyávaság, a hitványság, a leggyalázatosabb erőszak sétált be.

A belügyminiszterium törvényelőkészítő osztálya a revizionális munkálatokra vonatkozó anyagot tulnyomólag összegyűjtötte s a közel jövőben a kodifikáció munkája is befejeződik.

Ki lesz építve a magyar alkotmányosság érepillére, meglesz erősítve, új erősségekkel körül lesz bástyázva a megyei önkormányzat.

A kormánybiztosok jogköre szabályozva, a főispánok kivételes hatalma megszorítva, a szolgálati pragmatika megalkotva, a törvényhatósági tisztviselők választási rendszere megváltoztatva, a közigazgatási bíróság reformálva, az egyesülés és gyülekezési jog kodifikálva, a vármegyei pénztárak és számvevőségek visszaállítva, a községi törvény módosítva stb. Tehát mint az alkotmányerősítő feladatok keresztül vive.

ÓRIÁSI MARÓNI

5 kgr. csomag 3 kor. 40
o fil. bérmentve. o

Kapható:
Ifj. Heindlhofer Róbert
Zombor.

Egy nagy program bontakozik itt ki, nagy ivbe futó, magasan szárnyaló. Körvonalai egy új Magyarországnak.

Amíg tehát a kormány a multak keserű tapasztalatai és mulasztásai miatt ép oly nagyszabású, mint rendkívüli felelősséggel járó feladatainak megfelel, amíg tántoríthatatlanul kitart az ország jogos érdekeinek a szolgálatában, amíg becsületesen és őszinte törekvéssel igyekszik megvalósítani azon ideálokat, melyeket állami függetlenségünk biztosításához fűzünk, mindaddig sajátos közjogi helyzetünkre való tekintettel a magyarnak változatlan erővel kell támogatnia politikáját és tőle telhetőleg egyengetni azt a rögzös utat, amelyen céljainak megvalósítására elindult.

A király és kormány ezen programra nézve egyezséget kötött, erre ezen kerület, a zombori függetlenségi párt is ráadta a maga szankcióját.

Fernbach Péternek, mint a kormány harcosának adta a polgári bizalom legszebb és legszentebb jutalmát, a képviselői mandátumot. Ezzel mintegy kötelezte magát arra, hogy állami életünk egységes fejlődésének elősegítése és biztosításában támogatni fogja.

Magyar ember állja a szavát mindaddig, míg az, aki vele fogadkozik, ugyanazt teszi.

A fentebb vázolt program képezi tehát a zombori függetlenségi pártnak a programját is.

Mert nem merem hinni, nem tudom elképzelni, hogy akadna közöttük bárki is, aki azt az utat kezdené pusztítani, amelyen eddig a párt a nemzet céljai elérése végett hűen, törhetetlenül, szilárdan haladott előre. Az ellen a rendszer ellen kezdene agitálni, amely a nemzeti eszmék ébrentartására, ápolására, a nemzet palladiumának, az alkotmány integritásának a védelmére vállalkozott.

Sokkal több felelősséggel és józansággal bír, minthogy futna a korzzellem nevében hangoztatott hiu jelszavak, utópiák után, légvárat építene, amely ellenségeink szemében párttűnésnek tűnven fel, akadályul dobná magát a békeegyezmény feltételeinek ratifikálása elé.

Mert hiszen ez nem volna egyéb, mint szövetkezni, egy gyékényen árulni a volt haladópartiakkal.

Ennek a programnak a propagálására kértek föl engem.

Minthogy felfogásom a haza java körül egyezik a párt politikai hitvallásával, harcosává lettem annak az ügynek, annak a programnak, amely röviden összefoglalva nem más, mint a független magyar nemzeti állam kiépítésébe vetett igaz hitnek vigasztaló reménye.

Ebben az irányban fogom az országos politika szempontjából én a lap hasábjain a nemzeti gondolkodást vezetni s abba, ha erőt nem is, de lelkesedést belevinni s a zombori függetlenségi pártnak ily irányban segítségére lenni.

A bizottságok megalakulása.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Zombor, január 10.

A mult szombaton délután rendkívüli közgyűlésre jöttek össze a zombori városatyák. A különböző bizottságok megalakítása volt felvéve a közgyűlés tárgysorozatába.

Régi törekvése a politikai pártoknak, hogy a városi bizottságokba saját embereiket válasszák be és azoknak ott számbeli domináló szerepet biztosítsanak.

A letűnt aera idejében többnyire túlzásba is vitték ezt a szokást. A más politikai hitvallású bizottsági tagoknak csak itt-ott, kivételesen juttattak egy-egy helyet.

Sietünk konstatálni, hogy a függetlenségi párt nem esett ebbe a hibába. A függetlenségi párt a közgyűlési teremben többségben van. A mi pártunkra nehezedik tehát a városi ügyek intézésének joga és kötelessége. A városi ügyek intézését pedig csakis úgy ellenőrizheti és csakis úgy vállalhatja érte a felelősséget, ha már az előkészítő bizottsági üléseken is biztosítja a maga döntő befolyását.

A szombati közgyűlésen valamennyi bizottságba a függetlenségi párt tagjai jutottak be nagy többségben. Előzetes megállapodás alapján azonban a 67-esek is, akik alatt a mi sajátos viszonyaink között a szerbség érdekeinek istápolói értendők, megkapták az őket megillető helyeket. Csupán a színügyi bizottság egyik tagjára nézve nem tudtak megegyezni. A szerbek *Czeisel* Lajos József dr. mellett foglaltak állást, a függetlenségi párt pedig könnyen érthető okokból ellenezte az ő megválasztását. Névszerinti szavazás, a pártok kisebbszerű megmérkőzése és erőpróbája döntötte el ezt a kérdést. Ebben az erőpróbában az ugynevezett 67-esek nagy erőfeszítést fejtettek ki jelöltjük érdekében, de vereséget szenvedtek.

Erős vita fejlődött ki a közgyűlés tárgysorozatának annál a pontjánál, ahol a tanács a mult évre huszonhétezer korona póthitel megszavazását kérte. *Mayer* Nándor dr. bizottsági tag erős szavakkal kelt ki a tanács és a számvetőség szabálytalan eljárása ellen, mert a póthitelt nem most, hanem már akkor kellett volna esetről-esetre kérni, amikor a különböző célokra a költségvetésben előirányozott összegek elfogytak.

Mi a magunk részéről a város háztartásának kellő rendben vezetése szempontjából szintén helytelenítjük, hogy a póthitel igénybe vételére nézve a városi törvényhatóság jóváhagyása nem kéretett ki.

Mivel a jelen esetben előirányzat nélküli tulkiadás esetéről is lehet szó, mely körülmény, ha véletlenül az év végén megtakarítás nem mutatkozik, a városi lakosság újabb megterhelését vonhatta volna maga után.

A költségvetés, mely a bevételek és kiadásoknak egy évre vonatkozó s előrelátható számszerint összeállítása — célja épen az, hogy részletes előirányzat alapján osztályok, fejezetek, címek és rovatok szerint folyó készpénzben állapítsa meg az előirányzati évben felmerülő kiadásokat és az ennek fedezeteül szolgáló bevételeket.

S ha a törvényhatóság által megszavazott hitel a célra nem elegendő, akkor az egyes címél felmerülő s a költségvetésben e címen fedezetet nem találó szükséglet, póthitel — mert minden kiadás-bevétel azon

fejezet, cím, rovat terhére (javára) utalványozandó, mely a részletes előirányzatok alapján természetének megfelel — csakis egyéb fedezeti források szabatos megjelölésével a költségvetést megállapító hatóság jóváhagyásával foganatosítható.

Ezt igazolja a városi szabályrendeletnek 83. §-a is, mely a főszámvető kötelességévé teszi, hogy ily esetet, ha a tanács az utalványozást mégis fentartja, újabb hitel engedélyezése végett a legközelebbi közgyűlésnek bejelenteni tartozik.

Pót vagy rendkívüli hitelt bizonytalan fedezetre, vagy annak utólagos kieszközlése reményében előleg gyanánt utalványozni nem lehet, — nem szabad.

Ezeket az igazságokat átérzte a város illusztris vezetője is, és azon kötelező ígéretét, hogy jövőben az egyes címeknél mutatózó póthitelre nézve kellő időben fog a közgyűlési jóváhagyásról gondoskodni, megnyugvással vehetjük, s solennis tisztelettel, s lojális készséggel deferálunk kijelentése mellett.

Három óra elmulott néhány perccel, amikor *Fernbach* Károly főispán megjelent a közgyűlési teremben. Lelkes eljenzés fogadta a főispánt, aki megnyitó beszédében bejelentette, hogy az ujonnan megválasztott és a legtöbb adót fizető bizottsági tagokat a városi bíráló illetve igazoló választmány igazolta. A törvényhatósági bizottságot megalakultnak jelentette ki és egyben kérte a bizottsági tagokat, hogy a városi ügyek intézésénél teljesen tárgyilagosan, önzetlenül és pártérdekekre való tekintet nélkül, csakis a város javát tartva szem előtt, működjenek közre. Ezután a jelenlevő bizottsági tagokat szívélyesen üdvözölte. A jegyzőkönyv vezetésével *Gyurisits* György főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével pedig *Agyics* János dr. aljegyzőt bizta meg.

A bizottságok megalakítása.

A közgyűlés tárgysorozatának első pontja a központi választmány tagjainak megválasztása volt. E tárgynál a főispán a törvény értelmében szavazólappal való szavazást rendelt el. A szavazatszedő bizottság tagjaivá a közgyűlés *Mayer* Nándor dr. és *Falcione* Nándor dr. bizottsági tagokat választotta meg. A főispán elnöklésével megejtett szavazás eredményeképp a központi választmány tagjaivá megválasztottak dr. Baloghy Ernő 91, dr. Falcione Árpád 86, dr. Mayer Nándor 91, dr. Bikár Vojin 90, dr. Thurszky Zsigmond 91, dr. Scheer Armin 91, Spanyol József 91, dr. Bugarszky Szilárd 90, Sztrilich Zsigmond 91, dr. Gombos Ignác 91, Szlávy Elemér 91 és Czettl Dezső 90 szavazattal.

A közigazgatási bizottság tagjaivá ugyancsak szavazólappal való szavazás útján megválasztottak: Szlávy Elemér, dr. Gombos Ignác, dr. Konyovits Dávid, dr. Donoszlovits Vilmos és Lippert Ferenc.

A bíráló választmány tagjai lettek: dr. Donoszlovits Vilmos, dr. Gombos Ignác, dr. Falcione Nándor, dr. Lallosevits János és dr. Mayer Nándor bizottsági tagok.

Az igazoló választmány tagjaiul megválasztottak: Buday Gergely, János Gusztáv, dr. Konyovits Dávid, Sztrilich Zsigmond és Kozma László bizottsági tagok. A főispán törvényadta jogánál fogva az igazoló választmányba elnökül: Henneberg Sándor bizottsági tagot, tagokul pedig Petényi József, dr. Falcione Árpád és Szlávy Elemér bizottsági tagokat nevezte ki.

A számonkérőszék tagjává Kozma László és Mayer Nándor dr. bizottsági tagok lettek egyhangulag megválasztva.

Az állításköteleseket puható bizottság elnöke Listyevity Titusz főkapitány, tagjai Fejér Gyula, Polzovits István, Konyovits Mladen, János Gusztáv, Kupuszarevits Lyubomir, Odry János, Mayer István, Radicevits Sándor és dr. Scheer Ármín bizottsági tagok lettek.

A gazdasági és pénzügyi bizottságba beválasztottak: Szilágy Elemér, dr. Bruck Jenő, Matziz Gusztáv, Falcione Gusztáv, János Gusztáv, Mayer István, Bárány Zsigmond, Buday Gergely, Schnur Lajos, Falcione Lőrinc, dr. Falcione Árpád, Fejér Gyula, Henneberg Sándor, Mérő Ignác, Sztrilich Zsigmond, dr. Lallosevits János, Novákovits Izidor és Czettel Dezső bizottsági tagok.

A jogügyi bizottságnak tagjai lettek az összes jogvégzett bizottsági tagok, névszerint: dr. Balogh Ernő, dr. Bikár Vojin, dr. Bruck Jenő, dr. Bugarszki Szilárd, dr. Birvalszky György, dr. Czeisel Lajos József, dr. Falcione Árpád, dr. Falcione Nándor, dr. Fratricsevits Aszt Vince, dr. Gombos Ignác, dr. Gräber Lajos, Henneberg Sándor, Koczkar Zsigmond, dr. Konyovits Dávid, dr. Kosztits Lázár, Kozma László, dr. Krónits István, dr. Lallosevits János, Lippert Ferenc, dr. Mayer Nándor, dr. Markowyth Lajos, Maximovits Miklós, Molnár István, dr. Nikolits György, Poeskay Sándor, Széchényi József, Szondy Mátyás és dr. Scheer Ármín.

A kertészeti bizottságba elnöknek: dr. Alföldy Árpád helyettes polgármestert, tagoknak Zsulyevits Ernő, Henneberg Sándor, Thum Adolf, dr. Fratricsevits Aszt Vince, Arsenovits István, Radicevits Sándor, dr. Falcione Nándor és idb. Heindlhoffer Róbert bizottsági tagokat választották meg.

A szinügyi bizottság megalakításakor az állandó választmány által javaslatba hozott névjegyzékkel szemben Mérő Ignác bizottsági tag ellenindítványkép a névjegyzékbe felvett dr. Czeisel Lajos József helyett Schlieszer Sándort hozta javaslatba, egyébként a javaslatba hozott névsort elfogadta. Husz bizottsági tag írásbeli kérelmére az elnök főispán névszerinti szavazást rendelt el. A szavazás megejtetvén, a közgyűlés 42 szavazattal 31 ellenében elfogadta Mérő Ignác indítványát s így a szinügyi bizottságba elnöknek: Kozma László bizottsági tag, tagoknak pedig: dr. Balogh Ernő, Buday Gergely, dr. Bruck Jenő, dr. Donoszlovits Vilmos, dr. Falcione Árpád, dr. Gombos Ignác, Henneberg Sándor, Schlieszer Sándor, Sztrilich Zsigmond és Zsulyevits Ernő bizottsági tagok választották meg.

A kegyuri bizottság tagjai lettek az összes római katolikus bizottsági tagok, névszerint: dr. Agyics János, Adámovich Mihály, dr. Alföldy Árpád, Auth György, dr. Balogh Ernő, Bittermann Nándor, ifj. Bosnyák József, Bosnyák Benő, Bosnyák Tóbiás, Buday Gergely, Budimesevits István, Czettel Dezső, dr. Daninger Ádám, dr. Donoszlovits Vilmos, Dzsinitz Marián, dr. Falcione Árpád, Falcione Gusztáv, Falcione Lőrinc, dr. Falcione Nándor, Fernbach Péter, Fejér Gyula, Findeisz Antal, dr. Fratricsevits Aszt Vince, Frey Imre, dr. Gräber Lajos, Gräff Nikáz, idb. Heindlhoffer Róbert, Hauke Imre, Henneberg Sándor, Józich György, Józich Gyula, Kalmár Pál Ádám fia, Kiss Sándor, Koczkar Zsigmond, Kovács József, Listyevity Titusz, Lippert Ferenc, Loógó Mátyás, Lang Gyula, Latinovits Szaniszló, dr.

Mayer Nándor, Mayer István, dr. Markowyth Lajos, Matziz Gusztáv, Mérő Ignác, Molnár István, Odry János, Paresetich Sándor, Pekánovits András, Petényi József, Poeskay Sándor, Radicevits Sándor, Rados Márk, Szabó Sándor, Széchényi József, Szilágy Elemér, Sztrilich Zsigmond, Szondy Mátyás, Spanyol József, Schnur Lajos, Thum Adolf, dr. Thurszky Zsigmond, Ugyr Mihály, Veszelovszky Péter, Weigand Ferenc és Zsulyevits Ernő.

Az építészeti bizottságba beválasztottak: Bugarszki Athanasz, Falcione Lőrinc, Henneberg Sándor, Mérő Ignác, Thum Adolf, dr. Bikár Vojin, Holländer József és Falcione Gusztáv bizottsági tagok.

A közbizottsági felügyelőbizottság tagjai lettek: Adámovich Mihály, Kiss Sándor és dr. Poppovits István bizottsági tagok.

A közegészségügyi bizottság tagjaiul megválasztottak: Fejér Gyula, Buday Gergely, Falcione Lőrinc, dr. Donoszlovits Vilmos, Georgievits Koszta, Karakásevits Milivoj, Petényi József, Listyevits Titusz, Spanyol József és Holländer József bizottsági tagok.

Az esküdtek alaprajzstrómanak elkészítése céljából kiküldött bizottságba elnökül Hauke Imre polgármester, tagokul: Bittermann Nándor, dr. Falcione Nándor, Frey Imre, dr. Fratricsevits-Aszt Vince, Ilkits Sebő, Blagojevits János, Poeskay Sándor, Radicevits Sándor, Schnur Lajos és Ugyr Mihály bizottsági tagok egy évi (1908.) időtartamra megválasztottak.

Az esküdtek bizalmiférfiainak a zombori kir. törvényszéknél működő esküdtbirósághoz megválasztottak: dr. Kosztits Lázár, Ugyr Mihály, id. Heindlhoffer Róbert, Matziz Gusztáv, Weigand Ferenc és ifj. Eosnyák József bizottsági tagok egy évi (1908.) időtartamra.

A felső kereskedelmi iskola felügyelőbizottságába dr. Grüner Samu helyett, kinek bizottsági tagsága a múlt év végén megszűnt, Mérő Ignác, bizottsági tagot választotta meg a közgyűlés.

A fegyelmi és árvaügyekben a tisztviselő helyettesül Mayer Nándor dr. zombori ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag kildetett ki.

A póthitel.

Latinovits Szaniszló gazdasági tanácsnok ismertette a választások megejtése után a számvevőségnek azt az előterjesztését, mely szerint a múlt évi költségelőirányzatban a különböző címeknél felmerült szükségletek fedezésére körülbelül 25000 korona póthitelre van szükség.

Mayer Nándor dr. kifogást tesz az ellen, hogy az 1907. évi költségelőirányzathoz 1908-ban szavaztassék meg póthitel, mert ezt számvetési képtelenségnek tartja. Kérdést intéz a polgármesterhez, hogy ezek a póthitelek miért nem lettek az 1907. év folyamán akkor kérve, amikor az egyes címekhez előirányzott összegek kifogytak. Nem lehetséges az, hogy a póthitelkép kért összeg az utolsó közgyűlés óta merült volna fel. Sőt biztos tudomása van arról, hogy a pótolni kért címek már a múlt év közepe táján merültek ki. Szabálytalan, sőt törvényellenes a tanács és a számvevőség eljárása, amikor olyan címeken történnék kiutalványozások és kifizetések, amelyeknél fedezet nincs. Szerinte sem utalványozni, sem kifizetni olyan címből nem lehet, amelyben az előirányzott összeg már kifogyott és amelyre új hitel a

közgyűlés által nem adatott. Azt a körülményt, hogy a póthitel az 1907-iki költségekre 1908. évben kéri, nagyon összefüggőnek látja az 1907. év szeptember, október és november hónapjaiban folyamatban volt tisztviselői drágasági pótlék és fizetésrendezés kérdésével. Mert ha a póthitel a kellő időben kérték volna, akkor a drágasági pótlék megszavazása veszélyeztetve lett volna. Így esett meg az, hogy a számvevőség és tanács törvényellenes eljárásra is szánta magát, hogy az említett ügy simán keresztül menjen. Felhívja a polgármesternek figyelmét arra, intézkedjék, hogy ez a jövőben elő ne forduljon, mert hasonló esetekben, különösen ha elő nem irányzott összegek kifizettetének, a köteleességszegők ellen fegyelmit kellene kérnie. Nagyon megrendül a közönség bizalma a számvevőség iránt, ha tudja azt, hogy a kiadások engedély nélkül önkényesen túllépi az előirányzott határt. Kéri felvástatni a napidijakra vonatkozó könyvet, hogy tájékozást szerezzünk arra, hogy ebből a nagy összegből ki mennyit utazott el. Bár a póthitel kérését az előadottak szerint lehetetlennek tartja, de mivel van miből fedezni és egy bevégzett ténnyel állunk szemben s rendes körülmények között azt ugyanis a következő évbe mint fedezetlen tételt kellene átvezetni és ott is ugyancsak a pótdó befolyt többletéből kellene fedezni, nem ellenzi, hogy a póthitel megadassék.

Hauke Imre polgármester szerint szabályrendelet intézkedik arról, hogy az előbbi évi költségelőirányzat az újév után még két hónapig póthittel kiegészíthető és utal arra, hogy ez eddig is így volt szokásban. A miniszter azt mindig jóváhagyta.

Mayer Nándor dr. nem hiszi, hogy valami ilyen irányu szabályrendelet létezik; mert ha van is valamelyes intézkedés, az csak az előző évi költségelőirányzat keretén belül való számlák érvényesítésére és ugyancsak az előző évek számadásába való beillesztésére vonatkozik, de semmi esetre sem póthitelre. Ha pedig póthitelnek utólagos megszavazására is van szabályrendelet, úgy kéri azt felolvasni. De nézete szerint nem is lehet s egy példával illusztrálja annak képtelenségét. Ha a most megszavazandó póthitelre nem volna véletlenül fedezet, mint most, akkor a múlt évben kiadott többletet pótdóemeléssel kellene a múlt évben fedezni. Ami természetesen képtelenség. Csak a mostani évben lehetne a múlt évi tulkiadást fedezni ugyancsak pótdóemeléssel, aminek azután nem póthitel, hanem az 1907. évi deficitnek 1908. évben való fedezése volna a neve. Ismételtlen kéri, hogy ilyen képtelenségek elé ne állítsák a közgyűlést és gondja legyen a polgármesternek, hogy az meg ne történjék.

Hauke Imre polgármester kötelező ígéretet tesz, hogy a jövőben az egyes címeknél kellő időben póthitelről fog gondoskodni. Kiemeli, hogy az utazások és napidijak közgyűlési határozatokból származtak. A többi tétel szintén közgyűlési határozat folytán merült fel.

Szabó Sándor alszámvevő a napidijak könyvét kezdi olvasni s miután ott a tételek megszavazottsága és szüksége ki nem tűnik, Karakásevits Milivoj indítványozta, hogy az összes tulkiadások megvizsgálására ugy ezen és egyéb címekre vonatkozó hitelnilyintartás megvizsgálására bizottság küldessék ki, amely a legközelebbi közgyűlésnek tegyen jelentést.

Hauke polgármester és a számvevő feleslegesnek tartják a bizottság kiküldését, mert a gazdasági és pénzügyi bizottság azt már letárgyalta.

Buday Gergely magáévá teszi Karakásevits Milivoj indítványát és a kiküldendő bizottság tagjaiul dr. Donoszlovits Vilmos, Karakásevits Milivoj, Novákovits Izidor és Sztrilich Zsigmond bizottsági tagokat ajánlja.

Bittermann Nándor bizottsági tag is hozzájárult még a póthitel kérdéséhez. Sokallotta a nyomdai költségekre kiadott nagy összegeket, amelyek tetemesen tulszárnyalták a költségeloirányzatot.

A polgármester és a tiszti ügyész felszólalása után a közgyűlés megszavazta a kért póthitelt és elfogadta Karakásevits Milivoj és Buday Gergely bizottsági tagok indítványát.

Popp György kitüntetése.

Öfelsége a király Popp György kir. tanácsos, zombori pénzügyigazgatónak kitűnő szolgálatai elismerésül a miniszteri tanácsosi címet és jelleget díjmentesen adományozta.

Ez a kitüntetés egy emberöltőt meghaladó érdemekben gazdag munkásságnak megjutalmazása és oly kitüntetés, amelynek megnyilvánulásával Popp elérte azt a méltóságot, amit még előtte kültisztviselő el nem ért.

Ambícióval, fiatalos hűvel végzi ma is, 65 éves kora dacára teendőit.

Nem mesterséges hangulatkeltéssel szerzett országos hírnev szárnyán, nem magas pártfogás révén, hanem tisztviselői erényeivel vívta ki magának a legmagasabb elismerést és kitüntetést.

Egyenlő igazságszeretettel szolgálja az adózó közönség és kinstár érdekeit. Hivataloskodásába a szív legszebb virágát, az életgépezetének legszükségesebb rugóit, az erényt, a lelkiismeretet, a szorgalmat és a felebaráti szeretetet vitte bele.

Azon természetes egyszerűséggel munkálkodik a hivatalnoktársai javán, mint amelylyel életének, hivatalának keretében és azonkívül kötelességeit teljesíti.

Hivatalán kívül nem szentesíti a mesterséges társadalmi kasztoikat, hanem a természet halhatatlan egyenlőségét. Alantasainak édes atyja, munkatársainak igaz jóakaró barátja. Mint embert, mint hivatalnokot kötelességérzete, lelkiismerete és szíve vezeti, amely ösvényen haladva mindenkor megtalálja a módot a méltányosság mérlegelésével, a törvények igazságos alkalmazására. Buzgalmával, de irodalmi tevékenységével már régen magára vonta felettes hatóságainak és a felségnek figyelmét s ez eredményezte, hogy a korona kegye immár harmadikban övezi.

Szerénysége az ünnepeltetést gyűlöli, negyven éves szolgálati jubileuma alkalmával is kitért ez elől. Most azonban nincs kibúvó. Tisztviselő társai, a pénzügyigazgatósági számvevőség, az adóhivatal, a vármegye, a város, a kir. törvényszék, járásbírósg stb. tisztikarai, a város és vármegye közönsége mindannyian sietnek, hogy leróják a ragaszkodás, a tisztelet, a szeretet és becsülés adóját.

Életrajzi adatai a következők:

Popp György szül. Vajdakután (Kisküküllő megyében) 1842. február 11-én. Középkölkölköt Marosvásárhelyt, Medgyesén, Nagyszébenben és Balázsfalván, a jogot Nagyszébenben végezte. A hivatalos esküt

1867. okt. 28-án mint fogalmazógyakornok tette le; 1870-ben fogalmazó, 1875-ben mint pénzügyi titkár a gyulai illetékszabási hivatalfőnökévé nevezetett ki. 1889-ben már Nagyenyeden pénzügyigazgató, 1897-ben Nyiregyháza helyezettett hason minőségben, ahol a királyi kegy első megnyilvánulásával *kir. tanácsosi* címet nyerte. Az 1903. augusztus havától már mint a zombori pénzügyigazgatóság főnöke alig 6 heti itt működése után a *III. oszt. vaskoronarenddel* lett kitüntetve, míg végre 1907. december hó 25-én kelt legfelsőbb elhatározással a *miniszteri tanácsosi címet és jelleget* nyerte. Szakirodalmi téren is eredményes tevékenységet fejtett ki. Első munkája „Gyakorlati utmutató a pénzügyekben“ 1878-ban, „Bélyeg és jogilletékek gyakorlati utmutatója“ 1881-ben, amely uttörő munka 1883-ban 2-ik, 1899-ben 3-ik kiadást ért meg, „A községi illetékek gyakorlati utmutatóját“ 1882-ben, „Az egyes adók ismertetését“ és „A községi illetékek kezelés kézi könyvét“ 1895-ben adta ki.

Előfizetési felhívás.

Január hó elsejével lapunkra új előfizetést nyitunk.

Amikor közönségünket új előfizetésre felhívjuk, nem finánciális célok lebegnek szemünk előtt; a mi lapunknak még csak másodlagosan sem az a célja, hogy bárkinek is anyagi hasznot hozzon. A mi célunk azonos azzal az ideális céllal, melyet a laptulajdonos, a függetlenségi párt maga elé tűzött és e cél: a függetlenségi eszme ápolása, terjesztése, erősítése.

Az ezen cél által megszabott kereteken belül rendületlenül a legradikálisabb szabadelvűség elveit szolgáljuk; kormánytól, hatóságoktól és egyes emberektől függetlenül küzdünk a megállás nélkül való haladásért.

A politikai irányu tevékenységünk mellett, áthatva attól a nemes feladattól, mely a magyar sajtóra hárul, kulturmissziót is akarunk teljesíteni, legfőbb gondoskodásunk tárgyát képezvén lapunk irodalmi nivójának megőrzése.

Ezekhez a nemes célokhoz kérjük az olvasó közönség támogatását!

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 10 K — f.
Félévre . . . . . 5 K — f.
Negyedévre . . . . . 2 K 50 f.

„A Bácsmezei Függetlenség“
kiadóhivatala.

H I R E K.

Mese egy rózsabimbóról.

Mennyit regélt vón a kis rózsabimbó,
Mit reszkető kézzel nyújték felé,
Epedve vártam, hogy csodás meséjét
Talán talán Ő mégis értené . . .

Nem küldi féltőbb gonddal, szeretettel
Nagy útra gyermekét a jó anya, —
Mint én ez egy szál árva rózsabimbót
Küldém ezer reménységgel tova.

Belé rejtettem lelkem minden álmát,
Minden gyönyörteljes gondolatom, —
És azt hívéim balgán, hogy megérzi
A búvó-bájos rózsailleson.

Csókka borítám hamvas gyenge szirmát.

Beléje zártam izzó lelkemet
És tűzpiros kelyhére ráleheltem
Lánggal égő forró szerelmemet.

Hogy messze útján hervadás ne érje
S megőrizhesse édes illatát,
Reá hullattam bánatos szememnek
Hulló könyvesepjét, tiszta harmatát . . .

Elfonnyadt már a hamvas rózsza kelyhe,
Lehullatá zöldellő levelét,
A harmat — isten tudja — merre szállt el,
S az illat eltűnt már belőle rég . . .

Szegény kis rózsza künn az út szemétjén!
Vigasztalásod csak az lehet,
Hogy az Ő édes kis keze vetett el, —
S kis lába tiprott porba tégedet?!

Latinovits Stanci.

Ezüst érdemkereszt. A felség december hó 11-én kelt legfelsőbb elhatározásával Stadler János sárui uradalmi majorgazdának felszázadot meghaladó hű és példás szolgálata elismerésül az ezüst érdemkeresztet adományozta, a földmívelésügyi miniszter pedig 100 korona jutalommal és elismerő oklevéllel tüntette ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Iljevitz Pál okleveles tanítót a nádajai községi elemi iskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán dr. Gerster Károly ügyvédjelöltet díjtalan közgazgatási gyakornokká és tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki és szolgálatételre az óbecsei járási szolgabírói hivatalhoz osztotta be.

Kinevezés. A m. kir. közoktatásügyi miniszter Kontarik Gyulát a kölpényi, Hadanich Endrét a monostorszezi, Nagy Mihályt a gombosi, Glavaski Mladent a sajkaslaki, Eremit Sztanisát a mozsori, Tyosizty Crnagorkát a esurogi áll. népiskolához rendes tanító minőségben nevezte.

Birói áthelyezés. A király megengedte, hogy dr. Martiss Imre kulai kir. járásbírósgági albiró saját kérelmére a makói járásbírósgághoz helyeztessék át.

Áthelyezés. Fernbach Károly főispán Pavlovits Fedor közizg. gyakornokot tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki és további szolgálatételre a zombori járási főszolgabírói hivatalhoz osztotta be.

Jóteknység. Fejér Gyula apátplébános a zombori betegsegélyző egyesületnek 200 koronát adományozott. A jótett nem vár dicséretet.

Szerb karácsony. Gör. kel. vallásu polgártársaink kedden, szerdán és csütörtökön ünnepelték meg a karácsonyi ünnepeket.

Fogyasztási- és italadóberlet. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 10-én Fernbach Károly főispán elnöklésével megtartott rendkívüli közgyűlése Bernfeld jelenlegi italadóberlet kérelmét, — hogy a fogyasztási és italadóberletet a várossal szemben elvállalt összes kötelezettséggel Neuerer, Keppich és Brankovits cégre ruházza át — egyhangulag elfogadta.

Számonkérőszék. Fernbach Károly főispán a vármegyei összes hivatalok ügykezelésének megvizsgálása céljából folyó hó 13-án délután 3 órakor számonkérőszéket fog tartani.

Közgyűlés. A vármegyei törvényhatósági bizottság negyedik rendes énegedes közgyűlését folyó hó 15-én tartja meg.

Tanfelügyelői kirendeltség visszaállítása. A magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszter a panesovai királyi tanfelügyelői régi kirendeltséget visszaállította s a népoktatás ügyeinek vezetésére dr. Radvány Ferenc Bács-Bodrog vármegyei királyi segéd-tanfelügyelőt kirendelte és áthelyezte.

Adomány. A földmívelésügyi m. kir. miniszter a bácsföldvári kath. ifjúsági egyesület részére 100 kötetből álló népkönyvtári könyvgyűjteményt és a könyvszekrény beszerzésére 20 koronát adományozott.

Eljegyzés. Lánckor Antal vármegyei tiszteletbeli főjegyző eljegyezte Fejes Erzsébet urasszonyt Bajaról.

Államosítás. Dunagárdony, Sajkáslak és Sajkásszentiván községek a községi jellegű továbbá a pincédi ág. ev. egyház az általa fentartott elemi népiskolájának államosítását elhatározta; Okér, Szond, Szeghegy községek képviselőtestületei pedig állami népiskolák felállítását kérelmezték. Az iskolák állami kezelésbe való átvétele, illetve az új iskolák szervezése iránt a kir. tanfelügyelőség az intézkedéseket már megtette.

Eljegyzés. Prokesch Teruskát, Prokesch Ignác nyug. főgimnáziumi tanár leányát eljegyezte Schaffer Mihály szabadkai főgimnáziumi tanár.

A Napközi Otthon. A „Napközi Otthon Egyesület“ nemes céljának elérésében a folyó évben a következő adományok segítettek elő: Zombor sz. kir. város adománya 223 K 40 f., Fejér Gyula apátplebános 100 K, Stebler asztaltársaság adománya 81 K, Technikus asztaltársaság adománya 60 K, Ambrozovits Emilia uró adománya 10 K, Szondy Mátyás újví üdvözlét megváltása címén adott 5 koronát. — Ezenkívül adományoztak: az Exportmalom 2 nagy zsák lisztet, dr. Alföldy Gedeonné 1 zsák diót, 20 kiló zsirt és 12—12 rud mákos kalácsot, Falcione Gusztávné és dr. Falcione Árpádné 1—1 mm. rizst, Fernbach Bálint 12 zsák burgonyát, dr. Buják Józsefné 30 liter babot és 7 liter paradicsomot. Karácsonykor kiosztásra ajándékoztak: dr. Falcione Nándorné 12 drb fejkendőt, Komáromy Gyuláné fiu ruhákat s kalapot, Szabó Lászlóné, dr. Huber Józsefné és Sztankovits Györgyné almát, özv. Michelsz Jánosné és Krusetz Jánosné diót, dr. Alföldy Gedeonné, Rittinger Antalné, Szondy Mátyásné, Hauke Imréné, Popp Györgyné, Kohut Henrikné, dr. Buják Józsefné és Bertolinó Sándorné fűgét és szt. János kenyeret. Fogadják a nemesszívű adakozók a Napközi Otthon Egyesület vezetőségének köszönetét.

Bácsmezei múlt évi adója. Popp György miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató a folyó évi január hó 4-én megtartott közigazgatási bizottsági ülésén a közadók állásáról a következőkben számolt be: Egyenesadóban 1.816,167 K 60 fillérrel kevesebb, hadmentességi díjban 50,507 K 08 fillérrel több, helyeg- és jogilletékben 681,126 K 28 fillérrel kevesebb, fogyasztási és italdobban 4443 koronával több, tanítói nyugdíjban 9923 K 29 fillérrel kevesebb, országos betegápolási pótadoban 118,878 K 19 fillérrel kevesebb fizetett be az 1907. év január hó elsejétől december hó végéig, mint az 1906. év folyamán. Hja! A magyar embernek véreben van, hogy adót és közköltséget nem szeret fizetni, italdóra azonban áldoz, mert „borban az igazság“.

A „Kátyi temetkezési egyesület“ évi rendes közgyűlését január 5-én tartotta meg. Steiger Gusztáv elnök megnyitván az ülést, bejelentette évi jelentését, amely szerint a tagok száma ezer, az év folyamán elhunyt 18 tag. Az egyesület bevétele 11242,39 K., kiadása 10585,86 K volt. A temetkezési egyesület vagyona pedig 10619 K-ra rug. Ezután a gyűlés megadta pénztárosnak a felmentvényt. Tekintve, hogy az egyesület tizezer K-nál több tőkéje van, több tag indítványára a gyűlés határozatképp kimondta, hogy az alapszabályokat olyképp módosítja, hogy mindazon tagok befizetése, akik 160 temetés után befizettek — megszűnik: a kifizetés változatlanul megmarad. Ha azonban a fizető tagok járuléka és a tartalékalap nem volnának elegendők a kifizetésekhez, úgy a befizetés újlag kötelező valamennyi tagra.

Csetneki csipke tanfolyam. Bács-Bodrog vármegyei Tulipán háziipari szövetsége által rendezett csetneki csipkekészítő tanfolyam második időszaka folyó hó 7-én kezdte meg működését. A tanfolyamra jelentkező nők korlátlan számban vétetnek fel. Ajánljuk ezen művészi iparág elsajátítását hölgyeink figyelmébe már csak azért is, mivel a csetneki csipke rohamosan tért hódít és a közel jövőben már keresett cikk lesz.

Tulipánkert mulatsága Adán. Alig néhány hónapja alakult meg ömeltősága Fernbach Károlyné buzdítására a „Tulipán Háziipari Szövetség“ adai fiókja, már is megmutatta, hogy életképes intézmény, hogy a cél elérését nemesak reméli, hanem biztosra veszi. A fiók derék és agilis elnöknője, Rácz Jenőné öngyásága minden alkalmat megragad, hogy virágzóvá, nagygyá tegye e nemes intézményt. S méltó társai e nehéz munkájában Fehér Árminné és Prokopovits Izabella urnők. Buzgalmuknak fényes bizonyossága azon kedélyes estély, melyet Szilveszterkor rendeztek. A szép számmal megjelent előkelő közönség bizonyítja, hogy annak védelme alatt rendezett mulatságok a legjobban sikerülnek. A változatos műsor minden pontját szűnni nem akaró tappssal jutalmazta a lelkes közönség. Különösen lelkesen éljenztek meg ömeltősága Fernbach Károlynét, mint a „Vármegyei Tulipán Szövetség“ elnöknőjét, nemkülönben Rácz Jenőné öngyáságát, kiknek érdemeit Prokopovits Izabella urleány a Szövetség céljairól tartott felolvasásában méltatta. Zugó taps követte a szép felolvasást. Nem kevesebb elismerésben részesültek Tereczky Erzsike urleány monológja és Istenes Iduska urleány éneke. Az előbbinek biztos fellépése, gyakorlott előadása, az utóbbinak finom, művészi éneke, nagy hangterjedelme, valóban megérdemelték azt a zajos ovációt, melyben őket a közönség részesítette. Méltó folytatása és befejezése volt az előadásnak Litasy Nándor ur gordonka szólója és Herezl Sándor ur szavalata, melyek hasonló elismerésben részesültek. Az előadás után vig táncba fogtak a fiatalok Murka Bandi nőtől mellett. Már pirkadni kezdett az ég, midőn végre a felviradó újév kitisztította a termet. Mindannyian egy-egy szép emlékekkel gazdagabban tértek haza, kívánva, hogy a farsangi bálak további folytatásai hasonló kedvesek és vigak legyenek.

Eljegyzés. Nemes-Podhragyi dr. Kozics Zoltán köz- és váltó ügyvéd, szkv. hadnagy Kiskunhalasról eljegyezte Bosnyák János bezdáni községi jegyző és neje Csihás Mária urasszony leányát, Erzsikét.

Elnökválság a DMKE-ben. A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület igazgatósága által kiküldött bizottság vasárnap, folyó hó 5-én délelőtt tartott ülést az elnökválság ügyében. Ezen bizottság Kelemen Béla dr. főispán elnöklése mellett dr. Rósa Izsó, Malina Gyula, Perjessy László és Fajka János urakból álló szűkebb bizottságot küldte ki, hogy a DMKE. eddigi kulturális működésének és vagyoni helyzetének teljes ismerete mellett kellően kidolgozott javaslatot terjesszen elő.

Gyászhir. Kanecsar Dezső, Felsőszentiván község közszerzetben álló tanítója, múlt évi december hó 31-én elhunyt. Temetése a községi lakosok általános részvétele mellett január 2-án ment végbe. Nyugodjék békében!

Nemzetiségi iskolák és a magyar nyelv. A kir. tanfelügyelő a folyó hó 4-én megtartott vármegyei közigazgatási bizottsági ülésen bejelentette, hogy az elmúlt hó folyamán a szilbácsi, kölpényi és petrőci ág. ev., a kölpényi, petrőci és bácskeresztúri áll. óvodát, a gör. kel. szerb iskolát, valamint a petrőci községi óvodát látogatta meg. A magyar nyelv tanítása a szilbácsi és petrőci ág. ev. tót és a kölpényi gör. kel. szerb tannyelvű elemi népiskolákban a törvényes követelményeknek nem felel meg. Amennyiben ezen állapotokat a tanfelügyelő a folyó tanévben megtartandó hivatalos vizsgálatai alkalmával ismételt tapasztaltná, azok orvoslása iránt a legszigorubb intézkedéseket fogja megindítani.

Magyar név. Kiskoru Bigl Erzsébet és László zombori lakosok „Fazekas“-ra, — kiskoru Runyecz (Ronyecz) József szabadkai illetőségű, bajai lakos „Révész“-re változtatták családi neveiket.

Csöd. A zombori királyi törvényszék Welker Fülöp fakereskedő, cservenkai lakos ellen a csődöt elrendelte.

Tánciskola. Carbone János, a m. kir. Operaház volt első előtáncosa a főgimnázium igazgatósága engedélyével a gimnázium növendékei részére táncanfolyamot rendez. Dija: kezdőknek 20, haladóknak 12 korona.

Karácsonyi lövöldözés. A város törvényhatósági bizottsága megalkotta a város területén való lövöldözés eltiltásáról szabályrendeletét, amely azonban, mint minden másszabályrendelet, csak írott malaszt marad. — A rendőrség ez irányú tiltó rendelkezései még épen buzdítólag hatnak a suhancokra, akik azt egyenesen fumigálják. Könnyen végzetessé válható esemény tartja izgatottságban városunk közönségét. Morokvasits Péro cipészlegény szerb polgártársaink karácsony ünnepén templomba menet, forgópisztolyából vigan puffogtatta lövéseit. Amidőn a Konyovits Péro sarkára ért, célzási ügyességben való jártasságát akarta fitogtatni és a téren levő park fát kezdte lövöldözni. Golyója célt tévesztett és Radány Péter kir. törvényszéki bíró ablakát összezúzva, a szobában levő bíró füle mellett az ebédő szekrénybe ütődött, ahonnan szög alatt elvágódva, két méter távolságra a szoba padlójára hullott. Radány bíró rögtön megtette feljelentését. A rendőrség a tettest kinyomozta és ellene a kihágási eljárást megindította. — Elvárjuk a rendőrségtől, hogy a lövöldözéssel szemben a legszigorubb fog eljárni. Az utcai közbiztonság már úgy is rég megrendült, úgy látszik, hogy ezentul az ember testi épisége a lakásán is veszélynek lesz kitéve az éretlen suhancok meggondolatlansága miatt.

Iparosok képzése. Az ipartestület helyiségében f. hó 6-án d. e. 11 órakor, az iparosokat tovább képző tanfolyam érdekében Zsulyevits Ernő, a tanfolyam vezetője és Frey Imre az ipartestület elnöke vezetése mellett értekezést tartott. Az érdeklődésre való tekintettel elhatározta a vezetőség, hogy a tanfolyam előadásain oly ipari segédek is megjelenhetnek, akik ezidő szerint még beiratkozva nincsenek. Kívánatos, hogy városunk vezetősége és derék iparosaink ezen intézményt támogassák, hogy a tanfolyam áldásaiban minél többen részesülhessenek. Az értekezlet folyamán közadakozásból 14 kor. 60 fillér gyűlt össze, amelyekért tanszerkeket szereztek be. A szives adakozóknak, de különösen a vezetőségnek jóindulatáért ez uton mondunk köszönetet.

Szerencsétlenség. F. hó 8-án este Lugumerszky Miklós felesége az elköltött vasesora után pihenésre tért, míg férje az asztalnál ülve, a napi politika titkait kutatta újságjából. Ugy látszik, nem sok érdekset tartalmazott, mert a lap olvasása közben elnyomta a buzgóság. Felesége az ágyban, az öreg az asztalon aludta az igazak almát. Bóbiskolás közben az égő lámpát lassan az asztal széle felé tolt, míg végre valami rémeset álmódott, mert karjával az égő lámpának az utolsó lökést adta meg, amely a földre hullott és széttört, a petróleum meggyuladt, tüzet fogott a szétterített szalma, az ágy és butornemű. Az égési fájdalmakra felébredtek mindketten, de izgatottságukban nem találták meg az ajtót. Végre az asszonynak sikerült az égő pokolból kiszabadulni. A sötét éjszakában mintegy égő fáklya. üvöltözve rohant lángban álló ruhájában fel-alá, míg fájdalmában összerogyott. A kiabálásra előrohantak a szomszédok, akiknek sikerült a szerencsétlen embert a lángtengerből kimenteni és a tüzet lokalizálni. Az asszony borzasztó fájdalmában még éjjel 1 órakor meghalt. Teste csupa égési seb. Az ember halállal vívódik.

Záródik a vadászidő. A vadászati tilalom egy hónap mulva beáll és a vadászok jó hosszú időre szegre akaszthatják fegyvereiket. Foglyot, fácánt már nem szabad löni, csak a nyul, őz és szarvas lövése van megengedve. A fogoly csapatok szétválnak s páronként sétálnak s a nyulak is, mintha éreznék a szerelem benső tüzet, nappal is ébren vannak s álmatlanul kóborolnak a vetések felett, keresve szívük választottját. Még egy pár körvadászat lesz és ezzel a vadak üzésének vége szakad.

Gombos—Erdőd. A m. kir. államasutaknak Gombos és Erdőd közötti vasuti kempforgalma a Dunán beállott nagyobb jégzajlás miatt, f. hó 5-én beszüntetett. Eszék felé a személy és teheráru forgalom India, Mitrovicán át bonyolíthatók le.

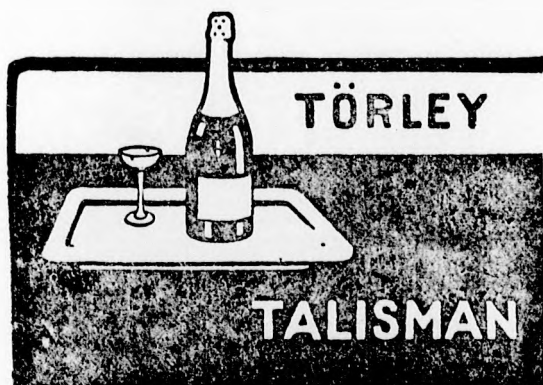
A házi ipar támogatása. A vármegyei háziiparszövetkezetek céljaira az állam 30 ezer korona segélyt engedélyezett. Ez összegek kiosztásával a Vármegyei Gazdasági Egyesületet bizta meg.

Mulatság. A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűlésének Zombori fiókjá f. hó 5-én este, az egyetlet helyiségében, Butkovics József vendéglősnél jótékony célú közvacsorát rendezett, amely ugyerkölesileg, mint anyagilag jól sikerült. Butkovics József a bevételnek 10 százalékát a tíz év előtt rokkantta lett tagok tagdíjainak fizetésére alakult külön alap javára adományozta. E nemes célra adományoztak még Bosnyák Ernő 6 kor., Mayer István elnök 5 kor., Will Ede alelnök 3 kor., Tarczay Dezső 2 kor., Marton Imre, Szigeti István, Mattas András, Mayer Károly Leó, Zwirszchitz Károly és még többen 1—1 koronát. A vacsorán résztvevők ezen összeget 50 koronára egészítették ki. Az e célra összegyűlt összeg 100 kor., amely a bácsmezei Agrár Takarékpénztárba gyümölcsözésre elhelyeztetett. Az adományokért ez uton mond köszönetet a vezetőség.

Olvasókör Sajkáslakon. Sajkáslak csekély számu, de lelkes magyarsága kath. magyar olvasókört létesített. Az alakuló ülést Fábian Mihály államéselőljáró elnöklése alatt tartották meg. Tisztviselőkké egyhangulag megjelöltek a következőket választották meg: elnök a mozsori kath. lelkész, alelnök Fábian Mihály államéselőljáró, pénztáros Csöke Mihály, jegyző és könyvtáros Balogh István tanító. A kör védnökeül a gyűlés dr. Városy Gyula kalocsai érseket kéri fel. Az alakuló gyűlés az alapszabálytervezetet megerősítés végett a belügyminiszterhez felterjeszteni határozta.

Műkedvelő előadás. Mint értesülünk, a Bács-Bodrog Vármegyei Tulipán Háziipari Szövetség saját pénztára javára február hó elején műkedvelő előadást rendez.

Pénzszekrény kerestetik. Egy jókarban lévő 2. számu pénztár megvételre kerestetik. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

SZINÉSZET.

Heti műsor:

Vasárnap: D. u. **Don Caesar**, operette.
Este: **Nincs elvámolni valója**, vígjáték.
Hétfő: **Cigány báró**, operette.
Kedd: **Lili**, operette.
Szerda: **Csöppség**, vígjáték.

Szombat, január 4.

Strausz József könnyed és kellemes zenéjű operettjét **A Tavasz**-t adták gyorsan pergő, eleven előadásban. A szereplők valamennyien kedvvel és jól játszottak. Zajos tapsot aratott Révész Ilonka (Anna) előbb a falusi, majd a már kiművelt szobalány szerepében, ugyszintén Dulich Mariska (Szalóki báróné) kedvesen előadott énekéért és sikkes táncáért. Bájos szerető feleség volt Csanádi Irma (Margit) temperamentumos játékaival és kellemes, tiszta hangjával. Pompásan sikerült kabinetalakítás volt Heltai Jeromosa; ugyszintén jól játszottak Kárpáthy (Cecilia), Remete

(Gál Feri), Gózon Béla (Csapó), Csolnakosy (Szalóky báró) és Kabos (Náci pincér).

Vasárnap, január 5.

Este negyedszer játszták a **Varázskeringőt** béreltszünetben s ezuttal is zsufolt ház előtt. Az előadás most is kiváló jó volt. Nagyon kár volt azonban a jó hatást rontania Remetének, se a darabba, se az általa személyesített alakhoz nem illő, izetlen és az Augusztokra emlékeztető keztyű viccével.

Hétfő, január 6.

Este az öreg Strausz egyik kiváló alkotását, **A Denevért** adták, minden ízében sikerült, szép és jó előadásban. Nem mindennapi élvezetet nyújtott Kaposy (Rosalinda) gyönyörű, művészi énekszámával; szinte esodálatos könnyedséggel énekelt a magas registerekben. Révész Ilonka igen kedves szobalány volt, sikkes táncát meg is kellett ujránia. Csanádi fess hereg volt és szépen énekelt. Polgár (Frank) mesteri játékaival vált ki; mellette kifogástalanul jól játszottak Gáthy (Eisenstein), Remete (Falke) és Heltai (Frosch). Gáthy ezenkívül igen kellemesen énekelt is. — Telekánknak végre egy eléggé sikerült estéje volt, — szépen énekelt.

Kedd, január 7.

Sardou hatalmas drámáját, **A Boszorkányt** oly kiváló jó előadásban adták, amely nemesak az eddigi drámai előadások átlagát multa felül, hanem határozottan magas színvonalon álló volt. Jászay Olga (Zoraya) valószággal remekelt ez este. Ennyire átgondolt, sikerült és hatalmas alakítást még nem látunk tőle. Különösen nagy hatást ért el a negyedik felvonásban, az inquisitio előtti jelenetével, amikor a meggyőződésében erős szenvedéllyel, de azért mindvégig sok természetességgel vágta bírú arcába a papság bűneit. Nagyon jó partnere volt Gózon Béla (Enrique), kinek szintén egyik legjobb alakítása volt a mórno szerelmétől megittasult spanyol lovag szerepe. Sok közvetlenség és melegség volt a játékában. — E két főszereplő mellett kicsiny szerepükben kiváltak Breznay Anna (Afrida), Dulich Mariska (Manuella) és Csanádi Irma (Juanna).

Szerda, január 8.

A tegnapi drámai előadás sikerébe méltóan jó előadásban ment Bernstein irányzatos színművének, a **Kerülő utnak** bemutatója. Jászay Olga (Jacqueline) a bűnös légkörben felnőtt szerelemgyermek szerepében, finom árnyalatokban gazdag alakításával határozottan nagy intelligenciára valló és mindvégig természetes felfogásával, könnyed és nagyon megnyerő játékaival megrögzítette a róla már sokszor megalkotott igen jó véleményét. Méltó partnere volt Gózon Béla, a falusi tisztaságban felnőtt Armand szerepében. A sikerhez nagyban hozzájárultak Breznay (Wilson), Csanádi (Pradesné), Csolnakosyné (Lucienne), Kárpáthy (Rousseau), Heltai (Meillan), Csolnakosy (Rousseau), Gózon Gyula (Fred) és Remete (Cyril).

Csütörtök, január 9.

A **Varázskeringőt** adták ötödik előadásban, azzal a szerepváltozással, hogy Lothár szerepét, a beteg Remete helyett, Kabos Gyula adta, a hirtelen beugrást is tekintetbe véve, igen szép sikerrel. Az előadás ezuttal is a régi jó volt. —ó.

IRODALOM.

Az igazság. Pataj Sándor republikánus lapja, az „Igazság“ most lépett ötödik évfolyamába. Minden demokratikus és radikális

ézelmu olvasónak a figyelmébe ajánljuk ezt a szép lapot, amelynél következetesebben egy magyar politikus sem hirdeti a szabadság és egyenlőség eszméit. Előfizetési ára egész évre 1 forint.

A Kis Pajtás (szerkeszti Csöppike Csanika) 19-ik száma megjelent. Ujévi számba megy e lapocska, mert most az előfizetések idején ugyancsak kitűnik gazdag, érdekes tartalmával. Ujévi köszöntő. Csöppike Csanikától, — Kozma János: Odvaskő tündére. Legendás elbeszélés. Rajzolta: Harsányi Gyula. — Bözsi néni: Józsika álma. Fáy D. rajza. — Jegesmedve. Oldalas képpel. — Dongó: Kutya farka nem kolbász. Fáy Dezső rajza. Egész oldalas humoros kép. — Tóth J.: Állatok versengése. — Gyermekek hírek. — Tudományos öppek. — Mulattató. — Tarkabarka. — Fejtörők. — Csöppike Cs. postája, — Kiadóba csi postája. — Az ujévben jól ajánlja magát ez a kedves gyermeklap. Rajza. tartalma csak nemesbitőleg hat a gyermekkedélyre. Olesó és jó. Előfizetési ára januártól június végéig 3 kor. 60 fillér, szeptembertől számítva 6 kor. I. felév diszesen kötve 4 kor. 70 fillér. Cim: Kis Pajtás Budapest, VII., Thököly-ut 16.

Szerkesztői üzenet.

V. J., Ada. Szíves értesítést köszönjük. Adandó alkalommal ismét kérjük.

Töredék. Zombor. Tárcaja címe nagyon találó, mert valóban csak töredéke azoknak a kellekeknek, amelyek egy tárcához szükségesek.

F. J. Legközelebb hozni fogjuk furesaságait.
Nyilt levél. Jönni fog.

HIRDETÉSEK.

2300. sz. 1907.

Pályázati hirdetés

a Sajkásgyörgye községben 1000 korona évi fizetéssel javadalmazott I. irnoki állásra.

Az okmányolt pályázati kérvények a zsablyai járás főszolgabirájához folyó évi február hó 10-ig nyujtandók be. Zsablya, 1908. január 3.

Dr. SZÉCHÉNYI TAMÁS,

7—2—1

főszolgabíró.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefűcukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánczata van.

Egy doboz ára 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

Eladó lakházak.

Szelenese Schweidel József-utcában levő 39. sz. és a Szóntai-uton levő 35. sz. lakházak eladók. Mindegyikben van 4 szoba, egy nagy előszoba, egy konyha, egy éléstár, zárt folyosó, fűskamra és mosókonyha. Ezen kívül eladó: a Nemesmiliticsi-uton a vasut mellett levő téglagyárnak $\frac{1}{3}$ azaz egyharmad része, valamint a Bezdánban felépített új téglagyárnak $\frac{1}{4}$ azaz egy negyed része szabad kézből. — Bővebb értesítéssel szolgál

Angyal János,
339-3-3 építési vállalkozó Zomborban.

524 szám.

bv. 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 13555/1907. számú végzése által dr. Gombos Ignác zombori ügyvéd által képviselt Lendak János hódási lakos javára Wenzler István, Benderek Jakab és Kopeczki Jakab hódási lakosok ellen 350 kor. tőke, ennek 1907. évi november hó 6-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 63 kor. 30 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lelfoglalt és 740 koronára becsült különféle furnir, 10 drb új ajtó, 3 drb gyaluló-pad stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1907. V. 333/4 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Hódáságon az asztalos gyári épületben leendő eszközésére 1908. évi január hó 17-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Hódáságon, 1908. évi január hó 4-én.

Vaczy János,
6-1 kir. bir. végrehajtó.

Igazság.

POLITIKAI HAVISZEMLE.

— A LEGRADIKÁLISABB MAGYAR UJSÁG. —

SZERKESZTI

Dr. PATAJ SÁNDOR ügyvéd ZOMBOR

Magyarország függetlenségi törekvéseinek és az emberiség szociális haladásának összegegyeztetője. Igazságügyi, társadalmi és irodalmi félszepségek, hibák ostorozója. Minden irányban demokrata, radikális, szabadon gondolkodó folyóirat.

Előkelő munkatársakkal, népies hanggal, tisztességes modorral.

Hirdetési olcsók és állandó értékűek.

Egy egész oldal hirdetési ára 1 óra 20 kor., egész évre 200 korona.

Egész évre 1 forint.

Kiadó üzlethelyiség.

Felsőváros, Vitéz-utca és Erzsébet-körut sarkán levő igen jó forgalmu

üzlethelyiség

lakással együtt 1908. évi február hó 1-től kiadó.

Bővebbet a **Waisz-féle gőzmalomban.** 5-3-1

2574. szám. 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1907. évi 11425., 11426., 11424. számú végzése következtében dr. Pastovits János ügyvéd által képviselt Zombori kereskedelmi és iparbank javára Baits szül. Vlagkovits Paula és társai ellen 345, 265, 140 kor. s járulékaik erejéig 1907. évi október hó 28-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lelfoglalt és 3600 koronára becsült gépek és betűkből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság V. 1589/4 1907. számú végzése folytán 345, 265, 140 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. augusztus 12-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 204 kor. 94 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós lakásán leendő eszközésére 1908-ik évi január hó 25-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi január hó 2-án.

Styrum Mór.

9-1 kir. bir. végrehajtó.

FIDIBUSZ

! A legkitünőbb és legolcsóbb élclap !

Szerkeszti: **HELTAI JENŐ.**

Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Molnár Ferenc, Herczeg Ferenc, Ignotus, Szomori Dezső.

Répei Javát: Lincz Lajos, Vesztróczy Mánó, Paulini Béla, Fejks, Vadász, Erdey, Oláh, Süle, Csukássy, Kober és Kondor rajzolja.

Péntek délelben már kézhez kapják a **FIDIBUSZ-t** vidéki előfizetők a

Előfizetési ára páratlanul olcsó:
Egész évre 6 Kor. Negyedévre 1 K 50 f
Félévre 3 Kor. Egy óra 50 fillér

Egy szám ára **5 kr. (10 fill.)**

Friss, vidám, pajkos eredeti, eleven, érdekes, bátor, diszertesen illusztrált heti élclap. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a **FIDIBUSZ** kiadóhivatala

Budapest, Röck Szilárd-utca 9.

Zongora hangoltatást és javítást elvállal

RINGEL HUGÓ, színházi karzenész.

Lakása: Vitéz-utca 13. sz.

3-5-2

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott ezennel pályázatot hirdetek a Tiszakálmánfalva (Bácsmezei) községben építendő róm. kath.

templomépítési munkáira

az alábbi feltételek mellett:

1. A pályázat tárgyát képezik a téglanyag hozzáadása nélkül 33358 korona 36 fillérrel előirányzott föld, kömives, ács, kőfaragó, eserépfedő, bádogos, asztalos, lakatos, mázólo üveges és vasmunkák. A szükséges téglát az építető adja és ez a helyszínére van szállítva.

2. Pályázhatnak csakis magyar honos, képesített építőiparosok, akik 5%-nak megfelelő 1670 korona bántpénzt készpénzben, betétkönyvben vagy értékpapírban letesznek.

3. Ajánlat általánosságban és írásban teendő, de ezek felbontása előtt esetleges szóbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

4. A tervek, árelemzés, költségvetés, építési feltételek és szerződés minta a tiszakálmánfalvai plébániahivatalban d. e. 8-12-ig, és d. u. 2-5-ig, továbbá FOERK Ernő és PETROVÁ CZ GYULA felsőépítőipariskolai tanároknál (Budapest VII., Thököly-ut 74.) a hétköznapi délelőttök alatt megtekinthetők; utóbbiaktól bővebb felvilágosítások és költségvetés kivonat is kapható.

5. Az árlejtés **1. évi január hó 18-án (szombaton) délelőtti 9 órakor** a tiszakálmánfalvai plébániahivatalban tartatik meg.

6. Az építető fentartja a jogot, hogy a pályázók közül bármelyiket választhassa, esetleg valamennyit mellőzhesse.

Tiszakálmánfalva, 1908. január 3.

MILLA IMRE,

8-2-1

lelkész.

2858. szám 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1907. évi Sp. II. 607/6. számú végzése következtében dr. Turányi Zsigmond ügyvéd által képviselt Káldor Márk zombori lakos javára Haubich Miklós csonoplyai lakos ellen 600 kor. s járulékaik erejéig 1907. évi november hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lelfoglalt és 2200 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gépek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1907. évi Sp. II. 607/6. számú végzése folytán 600 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi augusztus hó 31. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 98 korona 26 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Csonoplyán adós lakásán leendő eszközésére 1908. évi január hó 14. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1907. december hó 24-én.

Styrum Mór,

4-1

kir. bir. végrehajtó.